

NOTĂ INFORMATIVĂ

privind starea infracționalității în domeniul infracțiunilor ce atentează la viața și sănătatea persoanei, precum și celor comise în sfera relațiilor familiale pe parcursul a 9 luni ale anului 2019

Violența în familie este una din cele mai grave probleme cu care se confruntă societatea contemporană, atât la nivel internațional, cât și la cel național.

În conformitate cu prevederile Planului măsurilor organizatorice de bază a DGSP a IGP al MAI, a fost efectuată analiza situației infracționale atestate la capitolul infracțiunilor ce atentează la viața și sănătatea persoanei, precum și a celor comise în sfera relațiilor familiale.

Astfel, pe parcursul anului 2019, subdiviziunile teritoriale ale IGP au înregistrat **21304/2018 – 21698; -1,8% infracțiuni**, printre care **811/848;-4,4%** crime au avut referire la categoria celor ce atentează la viața și sănătatea persoanei.

Din numărul total **127/121** de omoruri (tentative de omor), în care au decedat **94/104;-9,6%** persoane, **35** infracțiuni au fost comise în locurile publice, **8** omoruri au fost comise cu aplicarea armei de foc și **3** omoruri au fost comise cu aplicarea substanțelor explozive, **12** infracțiuni au fost comise de către persoane în stare de ebrietate, **8** infracțiuni au fost comise de către persoane cu antecedente penale, **5** infracțiuni comise de persoane în grup, **3** săvârșite de către minori și **27** omoruri au fost comise de către persoane apte de muncă, însă neangajate în câmpul muncii.

Totodată, Poliția a înregistrat **308/361;-14,68%** vătămări intenționate medii și **140/143;-2,09%** vătămări intenționate grave a integrității corporale, în rezultatul cărora au decedat **40/28;+42,85%** persoane.

La acest compartiment, **56** vătămări grave și **180** vătămări medii au fost comise în locurile publice, **1** vătămare medie – cu aplicarea armei de foc, **2** vătămări medii – cu aplicarea substanțelor explozive, **12** vătămări medii și **9** grave au fost comise de către persoane în stare de ebrietate, **13** vătămări grave și **17** medii - de către persoane anterior condamnate, **12** vătămări medii au fost comise în grup, **1** vătămare gravă și **11** vătămări corporale medii au fost comise de către copii și cu participarea acestora, iar **24** vătămări grave și **60** vătămări corporale medii au fost săvârșite de către persoane neîncadrate în câmpul muncii.

De asemenea, Poliția a înregistrat **475/449;+5,79%** infracțiuni ce atentează la viața sexuală, dintre care: viol **239/193;+23,8%** cazuri și acțiuni violente cu caracter sexual **234/250;-6,4%** cazuri.

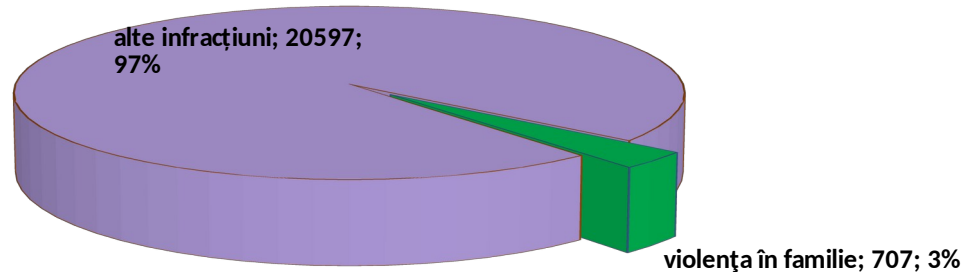
La acest compartiment, **56** infracțiuni au fost comise în locurile publice, **14** crime s-au comis de către persoane în stare de ebrietate, **19** infracțiuni comise de persoane anterior condamnate, **5** infracțiuni săvârșite în grup, **7** infracțiuni au fost comise de către copii în vârstă cuprinsă între 14-17 ani și **66** infracțiuni au fost comise de către persoane apte de muncă, dar fără ocupație.

Ca formă principală de manifestare a violenței bazate pe gen, violența în familie este în atenția Poliției, care își orientează activitatea cotidiană la prevenirea și combaterea acestui fenomen.

Astfel, pe parcursul anului 2019, în total **707** crime au fost referite la categoria celor ce atentează la valorile familiei, ce constituie 3,44% din numărul total de infracțiuni (21304).

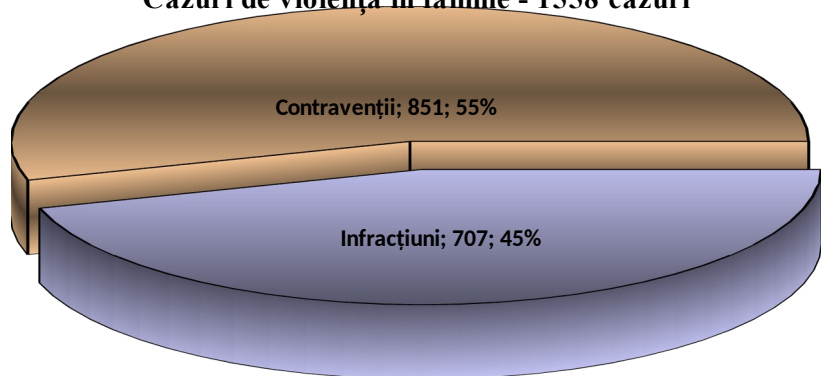
Dinamica infracțională în comparație cu numărul infracțiunilor săvârșite la categoria ce atentează la valorile familiale.

Ponderea infracțiunilor de violență în familie pe fonul infracțional - 21304 total

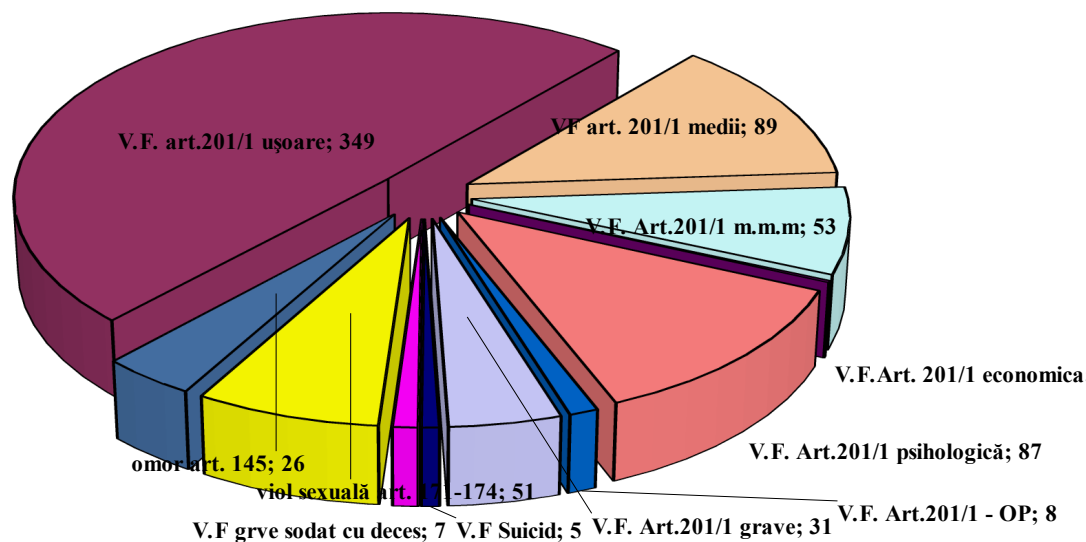
Cu referire la categoria ce atentează la valorile familiale se constată că în anul 2019 au fost înregistrate **1558/1953;-20,22%** cazuri de violență în familie. Printre acestea **707/679;+4,12%** au întrunit elementele constitutive ale componenței de infracțiune, iar **851/1274;-33,2%** cazuri, au întrunit elementele constitutive ale componenței de contravenție (art.78¹ în familie Cod contravențional).

Cazuri de violență în familie - 1558 cazuri

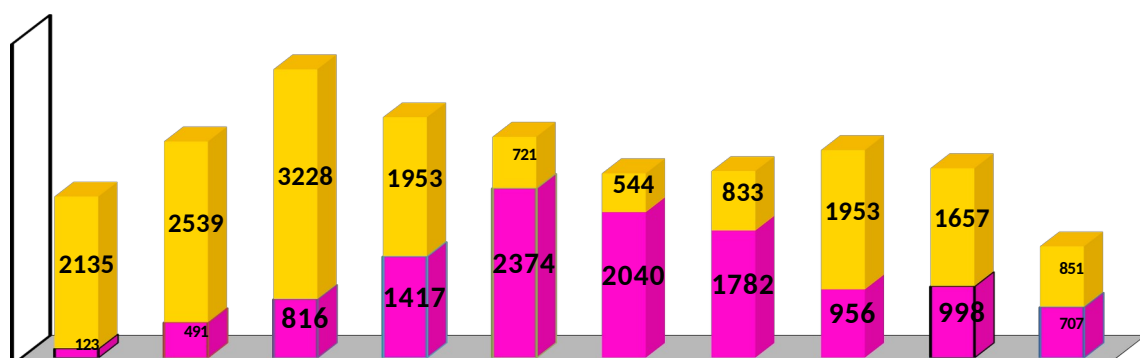

În funcție de calificarea juridică a faptei, în sfera relațiilor familiale au fost comise **707/679** infracțiuni, printre care **26/23;13,04%** omoruri (art. 145 Cod penal), **630/679;-7,21%** infracțiuni ce vizează violența în familie (art. 201¹ Cod penal), **27/34;-20,58%** violuri (art. 171 Cod penal), precum și **24/17;+41,17%** acțiuni violente cu caracter sexual (art. 172 Cod penal)

Dinamica infracțiunilor de violență în familie comise, total 707 infracțiuni:

Evoluția infracțiunilor din categoria violență în familie, înregistrate pe parcursul anilor 2010 – 9 luni 2019

Reieșind din clasificarea infracțiunilor săvârșite în cadrul relațiilor familiale potrivit alin. (1) litera a) articolul 201¹ Cod penal (*maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății*) au fost înregistrate **349** infracțiuni.

Cu referință la aplicarea violenței psihologice și anume potrivit prevederilor alin. (1) litera b) izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, au fost înregistrate **87** cazuri și **1** caz de violență exprimată prin privarea victimei de mijloace economice, inclusiv lipsirea de mijloace de existență primară, neglijare.

De asemenea pentru aplicarea violenței asupra a doi sau a mai multor membri ai familiei alin. (2) litera a) fiind înregistrate **53** cazuri și 8 cazuri de violență în familie săvârșite în legătură cu eliberarea ordonanței de protecție (alin. (2) litera b) art. 201¹ Cod penal).

Totodată, sunt înregistrate **89** infracțiuni în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de alin.(2) litera c) art.201¹ Cod penal (*vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății*).

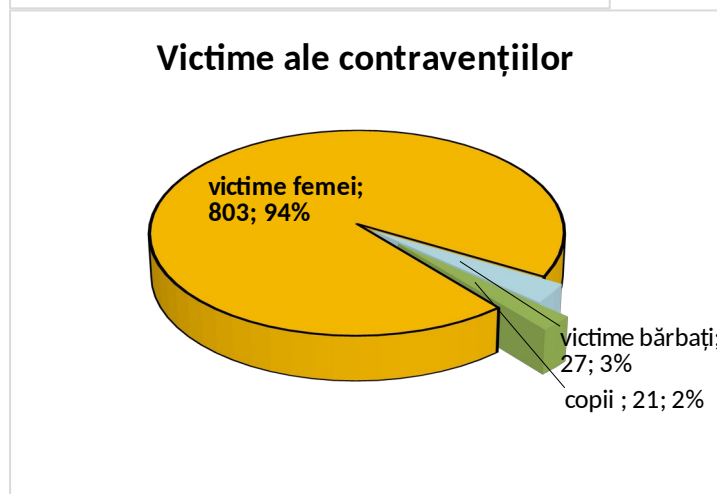
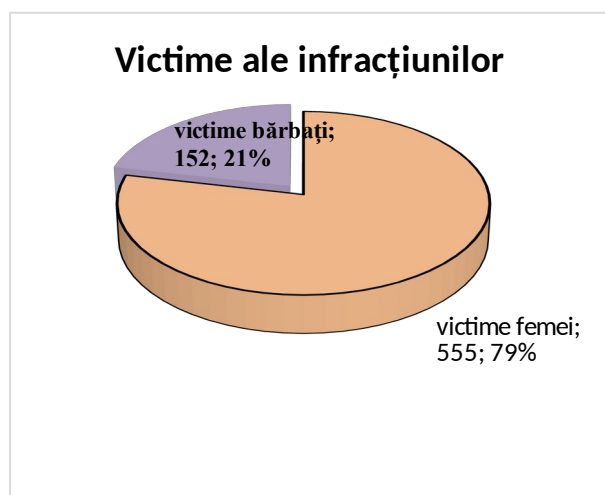
În ceea ce privește provocarea vătămărilor grave au fost înregistrate **31** de infracțiuni în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de alin.(3) litera a) art.201¹ Cod penal, **5** cazuri de violență în familie prin determinarea victimei la sinucidere sau la tentativă de sinucidere (alin.(3) litera b) art.201¹ Cod penal).

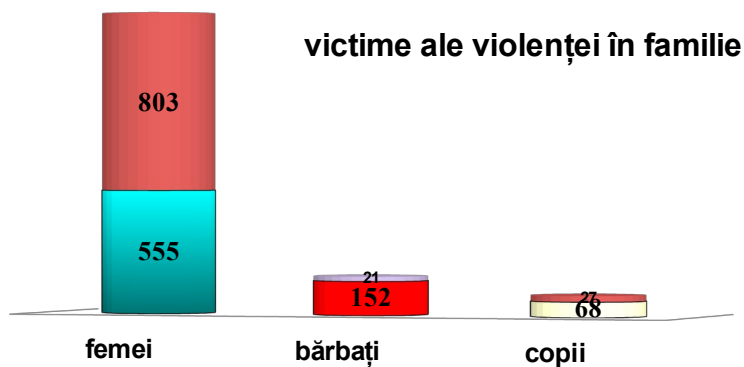
La fel, **7** cazuri au fost înregistrate pentru comiterea actelor de violență în familie soldate cu decesul victimelor.

Analiza infracțiunilor în baza de gen comise în sfera relațiilor familiale, denotă faptul că, urmare acțiunilor violente comise de către agresori în cadrul familiei, victime au devenit 555 femei dintre care 55 copii de gen feminin, 152 bărbați dintre care 13 copii de gen masculin, iar agresori sunt 624 bărbați și 83 femei.

Cu referință la contravențiile de violență în familie, constatăm că victime au devenit 803 femei, 27 copii și 21 bărbați, iar agresori sunt 825 bărbați, 18 femei și 8 copii.

Ponderea infracțiunilor în baza de gen comise în sfera relațiilor familiale:

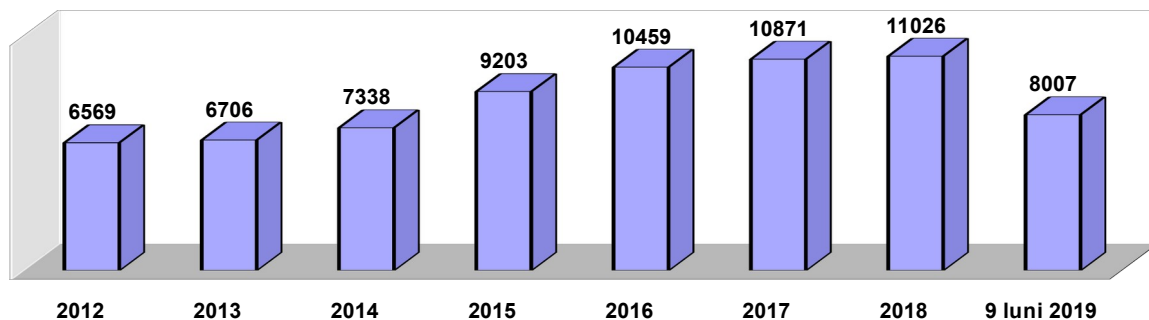
În aspect important care favorizează diminuarea treptată a numărului cazurilor înregistrate se datorează:

- existenței cadrului legal funcțional;
- existenței unui mecanism de implementare (Instrucțiuni metodice privind intervenția poliției în prevenirea și combaterea cazurilor de violență în familie, aprobate prin ordinul MAI nr. 360 din 08.08.2018);
- sporirea capacităților angajaților de poliție de a identifica, înregistra, a pune în evidență și a reacționa prompt la toate sesizările victimelor;
- sporirea calității de intervenție, aplicarea corectă a legislației, asigurarea protecției victimelor;
- creșterea numărului Campaniilor și beneficiarilor de instruire în domeniul vizat;
- implicarea activă a societății civile și a comunității;
- consolidarea capacităților echipelor multidisciplinare în soluționarea cazurilor de violență în familie;
- colaborarea strânsă cu ONG-urile competente și suportul organizațiilor internaționale.

Pe parcursul anului 2019, de către angajații Serviciilor securitate publică, în calitate de agent constator au fost inițiate **851** cauze contravenționale, ca rezultat fiind supuși arestului contravențional **10** contravenienți. În privința a **255** persoane a fost aplicată sancțiunea sub formă de muncă în folosul comunității, respectiv, **5** contravenții au fost clasate și **581** fiind neexaminată pînă la moment.

Pe parcursul anului 2019 în adresa Inspectoratelor de Poliție au parvenit **8007** adresări înregistrate în Registrele de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente ale Inspectoratelor de Poliție teritoriale (R-2), ce vizează conflictele în cadrul relațiilor familiale. Printre aceste informații, **1175** cazuri au fost înregistrate ca urmare a autosesizării ofițerului de sector.

Dinamica adresărilor către organele de poliție, referitor la cazurile de violență în familie, pe parcursul anilor 2012- 9 luni 2019:

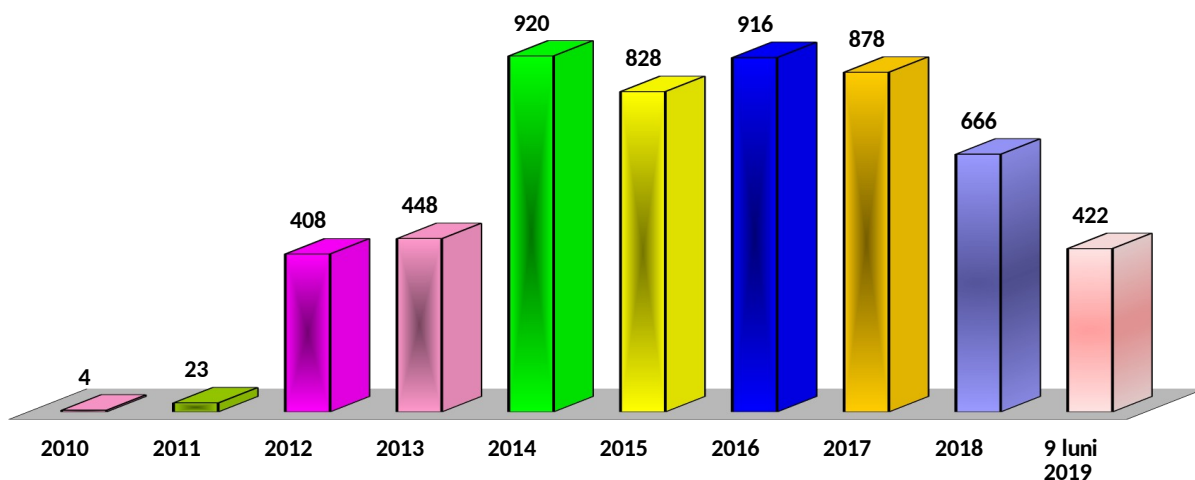
Prin urmare, **893** cazuri de violență în familie au fost examinate prin prisma art. 274 Cod de procedură penală, pentru care fapt prin ordonanța procurorului a fost dispusă inițierea a **23** proceduri contravenționale, pentru alte **630** cazuri a fost inițiată procedura penală în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de art. 201¹ (*Violența în familie*) Cod penal, iar în cazul a **72** sesizări a fost refuzat în pornirea urmăririi penale din lipsa elementelor constitutive ale componenței de infracțiune, prevăzută de art. 201¹ Cod penal și 93 procese penale de află în gestiunea ofițerilor de urmărire penală.

Necesită a consemna, că pe parcursul a 9 luni ale anului 2019, de către ofițerii de poliție din cadrul subdiviziunilor teritoriale de poliție, au fost înaintate **225/325 demersuri** către instanțele judecătorești, privind aplicarea măsurilor de protecție victimelor violenței în familie.

Urmare examinării în ședință a demersurilor vizate, **17** din ele au fost respinse de către judecători, nefiind motive obiective pentru aplicarea măsurilor de protecție. La compartimentul vizat s-a constatat că, **11** demersuri au fost respinse din motiv că nu a fost respectată procedura de depunere a cererii, stabilindu-se că victimele violenței în familie nu se află în situație de criză, acestea fiind în puțință să se adreseze în instanță conform normelor stabilite de procedura civilă și altele **6** au fost respinse din alte motive.

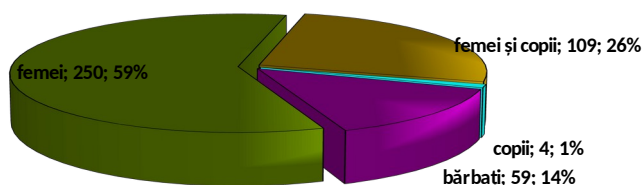
Ca măsură preventivă, în vederea asigurării protecției victimelor violenței în familie, din cele **422/508 ordonanțe de protecție**, emise de către instanțele judecătorești și supravegheate de către organul de poliție, **201** ordonanțe privind aplicarea măsurilor de protecție victimelor violenței în familie au fost emise la demersul ofițerului de sector, **7** ordonanțe – la demersul organului de urmărire penală, **3** – la demersul procurorului, **202** ordonanțe – la cererea directă a victimelor sau reprezentanților lor legali și **9** – la demersul altor autorități.

Dinamica ordonanțelor de protecție a victimelor violenței în familie, emise de către instanțele judecătorești și referite către organele de poliție pentru supraveghere, pe parcursul anilor 2010-9 luni 2019:

În aceeași ordine de idei, de către angajații poliției au fost supravegheate **250/273** ordonanțe de protecție emise de către instanțele judecătorești pentru victimele femei, **4/5** pentru victimele copii, **109/97** pentru victimele femei și copii și **59/79** ordonanțe pentru victimele bărbați.

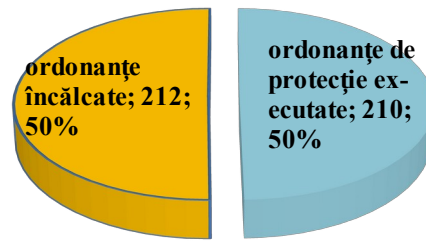
Ordonanțe de protecție supravegheate total 422

Urmare supravegherii ordonanțelor de protecție, emise de către instanțele judecătorești, au fost încălcate **212/203** ordonanțe de protecție, iar pentru încălcarea restricțiilor aplicate față de agresori, de către organul de poliție au fost inițiate cauze penale în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 320¹ Cod penal.

Ponderea ordonanțelor de protecție emise de către instanța de judecată încălcate, comparativ cu cele emise de instanță pe parcursul anului 2019:

ordonanțe de protecție emise 422

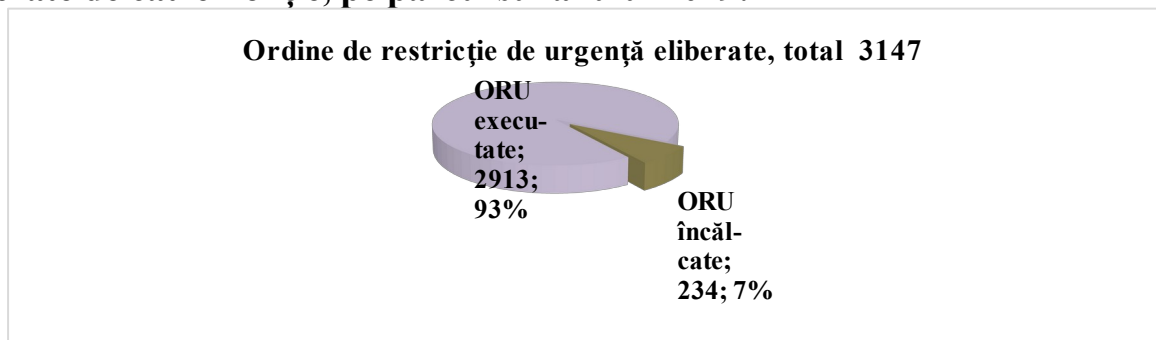
Totodată, începând cu 16 martie 2017, Poliția este obligată ca urmare evaluării riscurilor, la propria sa convingere să aplice **ordinul de restricție de urgență**, ca măsură provizorie de protecție a victimei violenței în familie, prin care are loc înlăturarea imediată a agresorului din locuința familiei și stabilirea unor interdicții, asigurând astfel victimei și altor membri ai familiei siguranță în locuința lor.

Astfel, analiza efectuată, relevă faptul că în anul 2019, Poliția a eliberat **3147/2904;+8,36%** ordine de restricție de urgență, în privința agresorilor familiari.

Respectându-se dreptul de recurs, **2** ordine de restricție de urgență au fost contestate în procedura contenciosului administrativ, respectiv, **2** contestații au fost lăsate în vigoare.

Pentru încălcarea ordinului de restricție de urgență, în privința a **234/319;-26,64%** agresori familiari au fost pornite proceduri contravenționale în baza elementelor constitutive ale componenței de contravenție prevăzută de art. 318¹ Cod contravențional.

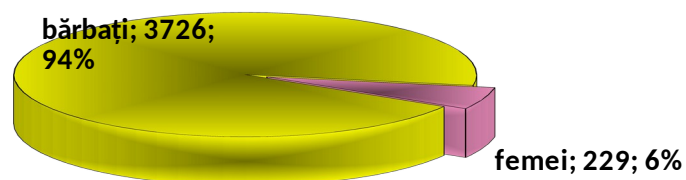
Ponderea ordinelor de restricție de urgență încălcate, comparativ cu cele eliberate de către Poliție, pe parcursul anului 2019:

Actualmente Poliția desfășoară activități de prevenție în privința a **3955/4239 agresori**, care manifestă comportament violent în cadrul relațiilor familiale. Pe parcursul anului 2019, au fost luați la evidența nominală **1565/1494 agresori** și radiate din evidențe altele **1756/1109** persoane din categoria vizată. Din numărul total de agresori în cadrul relațiilor de familie, aflați la evidența organelor de poliție, **3726/4027** persoane sunt bărbați și **229/219** sunt persoane de gen feminin.

Ponderea agresorilor în baza de gen, aflați la evidența nominală a organelor de poliție:

Total agresori la evidență, 3955

Pe parcursul anului 2019, Poliția a asigurat asistență și protecție victimelor prin întocmirea a **1686** planuri personalizate de siguranță.

Totodată, **1183** cazuri au fost referite altor autorități pentru acordarea serviciilor de asistență și consiliere, printre care: **930** cazuri au fost referite către asistentul social, **208** cazuri referite către Direcțiile raionale de asistență și protecție a familiei, **20** cazuri referite către ONG-urile specializate și **2** cazuri referite către Centrele maternale pentru protecția și asistența victimelor violenței în familie.

Necătînd că, Poliția este organul pro-activ în soluționarea cazurilor de violență în familie, în perioada de raport au fost desfășurate **633** intervenții în cadrul echipelor multidisciplinare. La fel, de către organele de drept au fost sesizate **52** cazuri către autoritățile tutelate privind victimele copii a cazurilor de violență și au fost referite **23** cazuri către serviciile psihologice din cadrul Inspectoratelor de poliție pentru acordarea consilierii psihologice primare victimelor aflate în stare de criză.

Un factor principal în prevenirea și combaterea violenței în familie, îl ocupă activitatea de sensibilizare și informare a publicului cu privire la violența bazată pe gen, atât la nivel național și local, în vederea eliminării tuturor formelor de violență împotriva femeilor, sensibilizarea opiniei publice cu privire la cadrul legal-normativ existent în prevenirea și combaterea violenței în familie, asigurarea protecției victimelor, precum și mobilizarea autorităților centrale și locale, organizațiilor neguvernamentale și a comunității de a participa activ la prevenirea și combaterea acestui flagel.

Astfel, pe parcursul a 9 luni ale anului 2019, Poliția a desfășurat **1656** activități de sensibilizare, printre care: **113** Campanii de informare, **81** flash-mob, **64** ateliere de lucru și mese rotunde, precum și **1398** acțiuni informative cu grupurile țintă.

De asemenea, în perioada vizată Poliția a desfășurat **6633** activități comunitare, printre care: **3014** întruniri cu cetățenii, **837** întruniri cu tineretul studentesc, **1596** lecții în instituțiile de învățămînt, **1127** întruniri în colectivele de muncă și **59** întruniri în cadrul Consiliilor de siguranță comunitară.

Prin urmare, au fost informați **85000** cetățeni și distribuite **56108** materiale informative.

Toate activitățile desfășurate au fost mediatizate în **259** surse mass-media, printre care: **249** pe paginile web/Facebook ale Inspectoratelor de poliție, **6** în revistele locale, **2** la posturile radio și **2** în cadrul emisiunilor la posturile de televiziune.

Activitățile vizate au avut drept scopi sporirea nivelului de educare antiinfracțională a comunității, creșterea gradului de informare, percepere și siguranță, precum și descurajarea comportamentului violent, ghidându-ne de principiul „Un cetățean informat – un cetățean protejat”.

Un rol important în prevenirea și combaterea violenței în familie, îl ocupă ridicarea nivelului de profesionalism al angajaților Poliției, prin implementarea modulelor de instruire a polițiștilor la diferite nivele de execuție și de conducere.

În acest sens, prin cooperarea Inspectoratului General al Poliției cu organizațiile internaționale, în special cu organizațiile membre ale rețelei globale de dezvoltare a Națiunilor Unite (PNUD), Fondul ONU pentru Populație în Republica Moldova (UNFPA), Misiunea OSCE în Republica Moldova, Misiunea Organizației Internaționale pentru Migrație (OIM) în Republica Moldova, UNIFEM, UN WOMEN, Fundația OAK, Ambasada Suediei, Ambasada SUA și alte reprezentanțe, s-a reușit să asigurăm instruirea ofițerilor de poliție, referitor la modalitatea de intervenție, în special punând accentul pe lucrul în echipă, intervenție în cadrul echipelor multidisciplinare, asigurarea și acordarea serviciilor calitative necesare reieșind din competențele fiecărui actor al acestor echipe.

Astfel, în procesul realizării mai multor proiecte, în perioada 2012-2017 Inspectoratul General al Poliției, în cooperare cu partenerii din sectorul asociativ a instruit peste 2000 ofițeri de poliție (ofițeri de sector și ofițeri de urmărire penală) din întreaga țară, precum și formați peste 20 de formatori în acest domeniu.

Indicatorii de bază		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	9 luni 2019
Examineate petiții de către serviciul securitate publică	total	28236	30142	30592	21320	22109	22365	15562	14049	14965	16922	10026	10818
	violență în familie	2992	2862	2765	2269	1950	2094	1227	1188	1537	1620	1183	1423
Registru II						6569	6706	7338	9203	10459	10871	11026	8007
Din ele autosesizări ale OS						417	633	782	1089	1152	1074	1351	1175
Întocmite procese-verbale contravenționale	total	248553	151690	94471	82238	114741	105054	111828	129575	129454	115614	109220	75868
	art. 78 (vătămări intenționate ușoare) CC	21404	18993	19382	16975	19082	16299	15753	1555	15760	9503	7119	2795
	în familie	1476	1712	2135	2539	3228	1953	721	544	833	1953	1657	851
Infrațiuni total în familie		63	46	123	491	816	1417	2374	2040	1782	956	998	707
Infrațiuni grave contra vieții și sănătății înregistrate de Poliție	omori (art. 145 Cod penal)	185	189	211	196	193	195	157	155	168	141	159	127
	în familie	30	17	31	22	16	30	29	36	31	31	30	26
	vătămări intenționate grave (art. 151 CP)	358	354	394	373	301	318	309	243	246	192	206	140
	în familie	33	29	29	11	11	19	25	26	21	15		
	Văt. medii art. 152 CP)							660	621	647	534	513	308
	Violența în familie (art. 201 ¹ CP)	Total		63	458	789	1328	2270	1914	1679	853	905	630
		grave		5	34	40	74	66	58	67	68	75	38
		Sinucidere					5	5	3	7	5	4	5
		Membri					193	316	290	222	46	88	53
		medii		11	75	96	118	119	111	101	109	142	89
		ușoare		47	349	648	938	1766	1448	1284	548	508	349
	psihologică										51	84	87
	economică										2	0	1
	Viol art. 171 CP			12	10	11	29	30	35	34	34	39	27
	Acțiuni sexuale art. 172 CP			11	9	10	11	20	29	17	23	24	24
Materiale de refuz în pornirea UP							156	1316	2087	1632	588	230	93
Asigurarea protecției victimelor violentei în familie (Ordonanța de protecție)													
Supravegheate Ord Protecție				4	23	408	448	920	828	916	878	666	422
	- la demersul OS			2	13	289	313	706	632	715	610	344	201
	- la demersul OUP					4	19	89	41	14	23	5	7
	- la demersul procurorului			2	6	63	30	25	11	7	5	0	3
	- la demersul asistentului soc.					3	3	4	3	6	2	1	0
	- la cererea victimei				4	48	82	95	139	172	233	314	202
Supravegheate victime													
	- femei					224	291	654	591	677	602	446	250
	- copii					5	6	10	12	16	15	26	4
	- femei și copii					165	105	239	211	213	238	179	109
	- bărbați					14	46	17	14	10	23	15	59
Măsurile de protecție													
- Eliberate ORU											2161	3877	3147
	Încălcate ORU										293	414	234
	- încălcate OP					89	61	110	165	213	282	408	212
Înaintate demersuri													
Înaintate demersuri OP				7	231	397	370	827	808	832	724	382	225
	din ele de ofițer de sector								767	818	701	377	218
	- repetat					10	8	13	26	41	12	1	0
	- respinse					26	57	121	135	103	91	33	17
	din ele de ofițer de urmărire penală								41	14	23	5	7
Intervenții comune în EMD				53	207	147	235	422	533	649	987	1504	633
Referite cazuri de violență în familie altor autorități						145	86	211	814	936	524	701	1183

Sesizate autorității tutelare victime copii					13	15	47	264	162	233	132	52
Agresori familiari aflați la evidența Poliției	4681	4745	4569	4859	4822	4423	4418	4134	4127	4065	4243	3955
- bărbați					4447	4375	4180	3932	3927	3731	4036	3726
- femei					375	48	238	202	200	334	207	229
- luați la evidență					1887	1179	1824	1814	1582	1599	1978	1565
- radiati					1891	1224	1774	1987	1625	1536	1484	1756
Subiecți ai infracțiunilor de violență în familie												
victime	Total				816	1417	2374	2040	1782	956	998	707
	- femei				673	1218	2088	1760	1508	762	778	555
	- din ei copii fete				14	65	78	72	76	59	47	55
	- bărbați				143	199	285	280	274	194	220	152
agresori	- din ei copii băieți				10	26	38	30	37	31	20	13
	- bărbați				764	1330	2244	1894	1652	864	908	624
	- femei				52	87	130	146	129	92	90	83
Subiecți ai contravențiilor de violență în familie												
victime	total											851
	femei											803
	bărbați											21
	copii											27
Agresori	bărbați											825
	femei											18
	copii											8
Activități de prevenire generală												
Activități de sensibilizare desfășurate					71	71	122	167	174	369	353	1656
Reflectări în mass-media					50	141	165	454	539	653	712	259
Lecții în instituții de învățământ					2434	3110	3317	2745	2815	8282	7804	1596
Întruniri cu cetățenii					4617	2916	2887	4561	5956	18780	9182	3014
Întruniri cu tineretul studentesc					1418	1567	3082	2341	2341	4734	5518	837
Întruniri în consilii siguranță comunitară												59

DIRECȚIA GENERALĂ SECURITATE PUBLICĂ A IGP